

محوطه جشنواره سرود ملی، تالین، استونی^۱

انقلاب آواز و جنبش استقلال بی خشونت در استونی

چشم انداز و انگیزه

در سال ۱۸۶۹ استونیایی‌ها برای برگزاری یک جشنواره سرود ملی یا لاولیپودو در مرکز شهر تالین^۲ دور هم جمع شدند. آوازهایی که آن‌ها خواندند، وجوه هویت مردمان استونی را پاس می‌داشت و بدین ترتیب این فستیوال به یک رسم سالانه تبدیل شد. در زمان حکومت شوروی (۱۹۴۰ - ۱۹۹۱)، استونیایی‌ها از این جشنواره برای ابراز هویت ملی خود و دفاع از آن، استفاده می‌کردند. دستگاه سانسور رژیم شوروی، رسماً آوازه‌ها

۱. عکس از توماس ولمر، ۲۰۰۹.

۲. Tallinn: پایتخت و بزرگ‌ترین شهر استونی با جمعیت حدوداً ۴۵۰ هزار نفر است. این شهر تاریخی در سال ۲۰۱۱ میلادی به عنوان پایتخت فرهنگی اروپا انتخاب شد.

3. Laulipudu.

را به مواردی محدود کرد که ستایشگر مارکسیسم یا سایر موضوع‌های مورد تایید این نظام بود؛ اما مردم استونی گه‌گاه آوازهای میهن‌پرستانه سنتی را نیز می‌خواندند.

بر اساس این سنت، مردم استونی در سال ۱۹۸۸ جشنواره آوازها و کنسرت‌ها را به مجموعه‌ای از اعتراض‌های ملی علیه سلطه شوروی تبدیل کردند و بدین ترتیب، انقلاب آواز آغاز شد. تظاهرات انبوه صلح‌آمیز با آوازهای وطن‌پرستانه موجب حرکتی شد که طی سه سال پس از آن، رویای استقلال این کشور را به واقعیت تبدیل کرد. این جنبش، بحث‌های عمومی را درباره استقلال گسترش داد، به تشکیل سازمان‌های مدنی و سیاسی جدید انجامید، حمایت رهبری کمونیست استونی^۴ را به دست آورد و در نهایت منجر به استقلال این کشور در سال ۱۹۹۱ شد.

رهبری

ابتدا مردم استونی به دو گروه اصلی تقسیم شده بودند؛ یکی با هدف دستیابی به خودمختاری در درون اتحاد جماهیر شوروی و دیگری در تلاش برای کسب استقلال کامل. اما با وجود این، آن‌ها در جست‌وجوی آزادی بیان، افشاکردن تحریف تاریخ اشغال توسط شوروی و همچنین رهایی از کنترل فرهنگی، سیاسی و اقتصادی شوروی، با هم متحد شده بودند. سه گروه در پیشبرد حرکت استقلال نقش مهمی داشتند. نخستین گروه جامعه میراث استونی (EHS)^۵ بود که در سال ۱۹۸۷ تاسیس شد. استراتژی آن‌ها عبارت بود از آموزش مردم استونی در زمینه تاریخ این کشور برای حمایت از آزادی و دولت خودگران. هدف آن‌ها کسب استقلال کامل بود که در آن زمان برای بیش‌تر افراد، هدفی تصورناشدنی به شمار می‌رفت. گروه بعد، جبهه مردمی استونی (PFE)^۶ بود که در آوریل ۱۹۸۸ توسط وزیر برنامه‌ریزی دولت سابق بنا نهاده شد. این جبهه در ابتدا خودمختاری در درون کنفدراسیون شوروی را پیشنهاد کرد اما بعدتر به حمایت از اصلاحات تدریجی، تغییر موضع داد. سرانجام در آگوست سال ۱۹۸۸ حزب استقلال

4. Estonian Communist.

5. Estonian Heritage Society (EHS).

6. Popular Front of Estonia (PFE).

ملی استونی (ENIP)^۷ توسط زندانیان سابق سیاسی، فعالان حقوق بشر، روشنفکران و گروه‌های مستقل جوانان سازماندهی شد. این حزب خواستار استقلال کامل از اتحاد جماهیر شوروی و همچنین بازگرداندن جمهوری استونی دوران پس از جنگ جهانی اول بود.

همه این گروه‌ها به خسونت‌پرهیزی متعهد شدند و اغلب برای سازماندهی تظاهرات با همدیگر همکاری می‌کردند. با این حال زمانی که برخی سازمان‌ها گفتند که همکاری با حکومت کمونیست خیانت است، تنش بین آن‌ها بالا گرفت؛ چون میانه‌روها می‌ترسیدند که حرکت سریع به سمت استقلال، حکومت شوروی را برای سرکوب این حرکت تحریک کند. جبهه مردمی استونی (PFE) در حقیقت یک معیار استاندارد برای اصلاحات معتدل و مذاکره‌ای از درون بود که مورد حمایت اکثریت استونیایی‌ها قرار داشت.

در واکنش به انقلاب آواز، برخی از اقوام روس ساکن استونی سازمان‌های ضداستقلال را - از میانه‌رو تا تندرو - تشکیل دادند. اما علی‌رغم همه این تحریکات مبارزه سیاسی همچنان عاری از خسونت باقی ماند. اوج ماجرا به ماه مه سال ۱۹۹۰ مربوط می‌شود که بعد از تصمیم پارلمان استونی به نفع استقلال این کشور، اقوام روس به پارلمان حمله کردند. در پاسخ، هزاران نفر از شهروندان استونی به این محل سرازیر شدند و کار به یک رویارویی پرتنش رسید. با این حال پتانسیل خسونت‌ورزی از میان رفته بود؛ حتی زمانی که انبوه مردم استونی راه را برای خروج مسالمت‌آمیز معترضان روسی باز کردند.

محیط مدنی

استونیایی‌ها با اشغال [کشورشان] توسط شوروی سرکوب شدند. به طوری که در سال‌های نخست، هزاران نفر از مردمان این کشور ناپدید، کشته یا به اردوگاه‌های کار اجباری فرستاده شدند. از سوی دیگر نوعی سیاست «روسی‌سازی» عملاً هزاران روس را برای اقامت به این کشور کشانده بود و این سیاست، درصد بومیان استونی را به شدت

7. Estonian National Independence Party (ENIP).

کاهش داد. توصیف‌های جعلی تاریخی، شرایط شوروی را باشکوه نشان می‌داد. تمام عبارات مرتبط با هویت استونی ممنوع شدند و زبان روسی به زبان رسمی کشور تبدیل شد. در دهه ۱۹۷۰ مخالفان با کوچک‌ترین نشانه‌ای از اعتراض دستگیر می‌شدند.

اما این وضعیت در سال‌های ۱۹۸۰-۱۹۸۱ شروع به تغییر کرد. معترضان تحت تاثیر موفقیت لخ والسا^۸ و جنبش همبستگی در لهستان، شروع به سازماندهی کردند. در همین راستا جنبش زیرزمینی، جزوه‌هایی به نام «نیم ساعت سکوت» را تولید و توزیع کرد که مردم را به نیم ساعت سکوت از ساعت ۱۰ تا ۱۰:۳۰ صبح در نخستین روز کاری هر ماه در محل کار دعوت می‌کرد. آن‌ها همچنین خروج شوروی از افغانستان^۹، آزادی زندانیان سیاسی و احترام به حقوق بشر را خواستار شدند. مشارکت محدود و مخالفت خیلی زود کم‌رنگ شد. در همین حال رشد اقتصادی متوقف شد؛ جنگ در افغانستان موجب تلفات نیروهای استونی شد و هزاران نفر از استونیایی‌ها به اجبار به چرنوبیل^{۱۰} در اوکراین فرستاده شدند تا ضایعات ناشی از انفجار را پاکسازی کنند. در یک آزادی رسانه‌ای بی‌سابقه، یک نشریه متعلق به جوانان درباره شرایط وحشتناک مردانی در چرنوبیل گزارش داد که بدون هیچ گونه لباس محافظ و مخصوص در معرض اشعه رادیو اکتیو قرار گرفته‌اند. ناراضی‌های عمومی رو به افزایش بود، اما ترس از سرکوب همچنان وجود داشت.

چند سال بعد رهبر جدید شوروی، میخائیل گورباچف^{۱۱}، سیاست‌های

۸. Lech Wałęsa (۱۹۴۳): رهبر جنبش آزادی‌خواه و قهرمان سندیکای «همبستگی» لهستان در دهه هشتاد میلادی، برنده جایزه صلح نوبل در سال ۱۹۸۳ و رئیس جمهوری لهستان بین سال‌های ۱۹۹۰ تا ۱۹۹۵.
 ۹. اشاره به حضور و درگیری نظامی اتحاد جماهیر شوروی در افغانستان بین سال‌های ۱۹۷۹ تا ۱۹۸۸ برای حمایت از دولت کمونیست جمهوری دموکراتیک افغانستان است.
 ۱۰. اشاره به حادثه روز ۲۶ آوریل ۱۹۸۶ در نیروگاه هسته‌ای چرنوبیل در اوکراین است که طی آن، قسمت چهار راکتور در جریان یک آزمایش از کنترل خارج شد و انفجار عظیمی را در ساختمان آن ایجاد کرد. از این واقعه به عنوان «بزرگ‌ترین فاجعه هسته‌ای در تاریخ» یاد می‌شود؛ به طوری که کارشناسان هنوز به آمار دقیقی از تلفات انسانی و پیامدهای زیست‌محیطی آن دست نیافته‌اند. طبق برخی برآوردها در همان زمان حدود هفت میلیون نفر از مردمان ساکن کشورهای اطراف اوکراین، به شدت به مواد رادیواکتیو آلوده شدند و هم‌اکنون نیز بعد از گذشت چندین نسل، همچنان آمار سرطان در میان مردم ساکن این کشورها بسیار بالاست.
 ۱۱. Mikhail Gorbachev (۱۹۳۱): او در سال ۱۹۸۵ به عنوان یکی از جوان‌ترین اعضای رهبری اتحاد شوروی، به سمت دبیرکل حزب کمونیست اتحاد جماهیر شوروی انتخاب شد. او آخرین رهبر اتحاد شوروی بود که بعد از کودتای سال ۱۹۹۱ مجبور به کناره‌گیری از قدرت شد.

گلاسنوست (دولت بازتر)^{۱۲} و پرسترویکا (بازسازی)^{۱۳} را معرفی کرد. این موضوع، الهام‌بخش شماری از استونیایی‌ها برای آموختن موج دیگری از اعتراض‌ها شد. دو تحول، به طور ویژه‌ای توانست مرحله نوینی را برای انقلاب آواز و جنبش استقلال استونی ایجاد کند؛ نخستین عامل، اعتراضات خسونت‌پرهیز گسترده علیه تخریب محیط زیست بود که بر اثر حفاری معدن توسط رژیم شوروی در سال ۱۹۸۷ رخ داده بود. مقامات شوروی دست به سرکوب اعتراض‌ها نزدند و معترضان موفق شدند کار این معدن را متوقف کنند. پس از آن تابستان، مخالفان با سازماندهی یک تظاهرات مسالمت‌آمیز در پارک هیروه^{۱۴} در شهر تالین، حق استونی برای دستیابی به خودمختاری را اعلام کردند. سازمان‌دهندگان، مجوز برگزاری این تظاهرات را پیش‌تر از مقامات شهری دریافت کرده بودند. در اعتراض پارک هیروه، مردم استونی برای نخستین بار بدون انتقام‌جویی علیه اشغال‌گری شوروی فریاد زدند. در پی آن، سازمان‌های متعددی برای ترویج موضوع‌های مرتبط با آزادی و حاکمیت شکل گرفتند. مردمان استونی رفته‌رفته وجوه مشترک اعتراض‌ها و همچنین قدرت‌شان را برای به‌ثمررساندن تغییر درک کردند. ذهنیت آن‌ها از «این انجام‌شدنی نیست» به «ما به هر حال این کار را انجام خواهیم داد» تغییر پیدا کرد.^{۱۵}

---

۱۲. فضای باز سیاسی.

۱۳. اصلاحات اقتصادی.

14. Hirve Park.

۱۵. تاگپرا، استونی: بازگشت به استقلال، انتشارات وستویو، ۱۹۹۳، صص ۱۲۴-۱۲۶.

هنرمندان در جشنواره سرود ملی استونی، تالین^{۱۶}

پیام و مخاطب

بین بهار و پاییز سال ۱۹۸۸ مجموعه‌ای از تظاهرات پرجمعیت در جشنواره‌های موسیقی و کنسرت‌های راک برگزار شد. طی یک جشنواره در تارتو^{۱۷} در ماه مه سال ۱۹۸۸، ده‌هزار نفر از مردم استونی دست‌ها را به هم دادند، آوازه‌های میهن پرستانه خواندند و پارچه‌نوشته‌ها را تکان دادند. به عنوان یک راه‌حل خلاقانه در برابر اقدام رژیم شوروی مبنی بر ممنوع کردن نشان‌دادن پرچم استونی، معترضان پلاکاردهای جداگانه‌ای به رنگ‌های آبی، سیاه و سفید را به اهتزاز در آوردند که پرچم کشورشان را تداعی می‌کرد. در جشنواره سنتی شهر قدیمی^{۱۸} در تالین در ماه ژوئن، ۱۰۰ هزار شرکت‌کننده به طور خودجوش تا طلوع سپیده‌دم آهنگ‌های میهن پرستانه را فریاد زدند و رنگ‌های پرچم استونی را تکان دادند. نیروهای دولتی پس از پنج شب این جشنواره را متوقف کردند، اما شرکت‌کنندگان به جای دیگری می‌رفتند و به آوازخواندن ادامه می‌دادند.

16. <http://bookhaven.stanford.edu/2013/05/how-estonia-sang-its-way-to-freedom/>

17. Tartu: شهری در شرق استونی که بعد از تالین، دومین شهر بزرگ این کشور محسوب می‌شود.

18. Old Town Festival.

این رویداد باعث شد هاینز فالک^{۱۹}، هنرمند سرشناس، نام «انقلاب آواز» را برای این جنبش انتخاب کند.

بلافاصله پس از آن، جبهه ملی استونی (PFE) یک تظاهرات را به نام «آواز استونی ۱۹۸۸»^{۲۰} سازماندهی کرد که با حضور حدود ۳۰۰ هزار نفر (معادل ۲۰ درصد از کل جمعیت این کشور) برگزار شد. گستردگی این جمعیت در طول این زمان به روشنی نشان داد که بیش‌تر مردم استونی از استقلال کشورشان حمایت می‌کنند اما ترجیح می‌دهند به روش «جبهه ملی استونی»، یعنی اصلاحات تدریجی به جای رویکردهای رادیکال، به این هدف دست یابند.^{۲۱} در وهله اول، اتخاذ این رهیافت احتمالا می‌توانست به دلیل ترس از سرکوب جنبش توسط رژیم شوروی باشد اما افکار عمومی در طول سه سال بعد از آن نیز، حتی زمانی که ترس از انتقام‌گیری توسط دولت شوروی کاهش یافت، عموماً از گروه‌های میانه‌رو حمایت کرد.

«انقلاب آواز» به سریع‌ترین تغییرات سیاسی در تاریخ اخیر کشور استونی دامن زد.^{۲۲} این جنبش بر افکار عمومی، رهبری کمونیست استونی و حتی خود رژیم شوروی تأثیر گذاشت. در تابستان سال ۱۹۸۸ بیش از ۸۰۰ هزار نفر از مردم استونی با امضای طوماری، قوانین شوروی را غیرقانونی و خود را شهروند جمهوری استونی معرفی کردند.

این موضوع به برگزاری یک انتخابات سراسری برای انتخاب نمایندگان کنگره استونی منجر شد که برای مدتی در کنار شورای عالی شوروی^{۲۳} در حکومت استونی به کار خود ادامه می‌داد. مردم استونی قدرت اعتراضات مسالمت‌آمیز خود را به عینه مشاهده کردند. به گفته یکی از شرکت‌کنندگان در اعتراض‌ها: «اگر ۲۰ هزار نفر شروع به آواز خواندن کنند، شما نمی‌توانید آن‌ها را خفه کنید، این غیرممکن است».^{۲۴} در پاسخ به ناآرامی، گورباچف - که اصلاحاتی را برای نگاه‌داشتن استونی

۱۹. Heinz Valk (۱۹۳۶): هنرمند، کاریکاتوریست و سیاستمدار اهل استونی.

۲۰. "The Song of Estonia 1988."

۲۱. تاگپرا، ص ۱۹۵.

۲۲. تاگپرا، ص ۱۴۴.

۲۳. Supreme Soviet.

۲۴. رادیو عمومی ملی. انقلاب آواز استونی. ۱۱ دسامبر ۲۰۰۷.

<https://www.npr.org/templates/transcript/transcript.php?storyId=17129098>

در درون شوروی اما با خودمختاری بیش‌تر در نظر گرفته بود - یک فرد اهل استونی و طرفدار اصلاحات مدنظر «جبهه مردمی استونی» را جایگزین رهبر روسی و تندرو حزب کمونیست استونی^{۲۵} کرد. اندکی پس از آن، رهبری کل حزب کمونیست استونی، خودمختاری اجرایی از شوروی را اعلام کرد و دولت استونی نیز اعلامیه حاکمیت ملی رسمی را صادر کرد. همزمان، استونیایی‌ها شاهد اعلامیه‌های موفقیت‌آمیز استقلال در دیگر کشورهای بلوک شوروی بودند؛ حمایت‌های مردمی از استقلال به سرعت افزایش یافت. اکثر میانه‌روها تا سال ۱۹۸۹ بیش از خودمختاری به استقلال تمایل یافتند. تا سال ۱۹۹۰ حتی حزب کمونیست استونی نیز با اشتیاق به سمت استقلال‌طلبی گرایش یافت.

پایان بازی

در نیمه اول سال ۱۹۹۱ تلاش‌های کرم‌لین برای متوقف کردن جنبش‌های استقلال‌طلبی در استونی و دیگر کشورهای بالتیک افزایش یافت و این درست زمانی بود که کشورهای غربی از تهاجم عراق به کویت آشفته شده بودند. سربازان ویژه رژیم شوروی با بی‌حرمتی به قبر شهروندان استونی که در جنگ کشته شده بودند و همچنین تصرف ساختمان‌هایی در پایتخت لیتوانی و لتونی، دست به اقداماتی تحریک‌آمیز زدند. ایده اصلی این بود که دامن‌زدن به اختلاف‌های قومی می‌تواند این دستاویز را برای گورباچف فراهم کند تا بار دیگر قدرت را در هر سه کشور به دست گیرد. این طرح البته با شکست مواجه شد. اعتراض‌های مردمی در هر کدام از این کشورها و حتی خارج از آن‌ها به راه افتاد. گورباچف در مواجهه با این شکست عقب‌نشینی کرد و خود را از هجمه‌ها دور نگه داشت. بلافاصله پس از این رویدادها، شورای عالی استونی شوروی (که دیگر شورای عالی^{۲۶} نامیده می‌شد) رفراندوم استقلال را برگزار کرد که در آن ۶۴ درصد از رأی‌دهندگان به «بازگشت استقلال جمهوری استونی» رأی دادند.

در تابستان سال ۱۹۹۱، زمانی که گورباچف تلاش‌هایش را بر روی ایجاد یک پیمان جدید با هدف حفظ اتحاد جماهیر شوروی متمرکز کرد، دولت استونی

25. Estonian Communist Party (CPE).

26. Supreme Council.

به تلاش‌ها برای گفت‌وگو با کرملین درباره استقلال پایان داد. به گفته راین تاگپرا^{۲۷}، متخصص علوم سیاسی، استونی پس از آن به دلیل شرایط ناشی از تجدیدنظر در پیمان اتحاد، در حالتی همچون گرگ و میش گرفتار شد؛ نه در وضعیت خودمختاری بود و نه در وضعیت استقلال.

سپس در آگوست سال ۱۹۹۱ وضعیت به طور چشمگیری تغییر کرد. گورباچف با کودتای تندروهای کمونیست از قدرت به زیر کشیده شد و تانک‌های شوروی به شهر تالین روانه شدند. پلیس و شهروندان استونی با ایجاد حفاظ و حلقه‌زدن دور اصلی‌ترین ایستگاه رادیو-تلویزیونی شهر، از امکان ارسال اخبار دقیق به خارج محافظت کردند. شورای عالی استونی، تمام جناح‌های فعال در جنبش استقلال این کشور را به جلسه‌ای ویژه دعوت کرد و در آن، آن‌ها رسماً استقلال استونی را اعلام کردند. روز بعد، هنگامی که سربازان شوروی حلقه محافظان ایستگاه تلویزیونی استونی را شکستند، دو پلیس استونیایی تهدید کردند که این برج را با گازهای کشنده پُر خواهند کرد. هنگامی که سربازان شوروی کسب تکلیف کردند که چه باید بکنند بوریس یلتسین^{۲۸}، رئیس دولت فدرال روسیه، اعلام کرد که روسیه از اتحاد جماهیر شوروی جدا شده است و سربازان شوروی دستور گرفتند که برج تلویزیونی را ترک کنند. اتحاد جماهیر شوروی که سقوط کرد، مردم استونی نیز سرانجام به استقلال دست یافتند.

27. Rein Taagepera.

28. Boris Yeltsin (۱۹۳۱ - ۲۰۰۷): نخستین رئیس‌جمهور روسیه بعد از کودتای آگوست سال ۱۹۹۱.

بیش تر بخوانید

News and Analysis

- Battiata, Mary. "Estonians Let Freedom Sing." The Washington Post. 9 September 1991. https://www.washingtonpost.com/archive/politics/1991/09/09/estonians-let-freedom-sing/0f3b8030-24c0-4870-a0b7-6f257ea2aed0/?utm_term=.1bcb6b9a9e4a
- "Estonians Campaign for Independence (the Singing Revolution), 1987-1991." Global Nonviolent Action Data Base. 14 August 2011. <https://nvdatabase.swarthmore.edu/content/estonians-campaign-independence-singing-revolution-1987-1991>
- "Estonia's Singing Revolution. National Public Radio." 11 December 2007. <https://www.npr.org/templates/transcript/transcript.php?storyId=17129098>
- Schwab, Katherine. "A Country Created Through Music." The Atlantic. 12 November 2015. www.theatlantic.com/international/archive/2015/11/estonia-music-singing-revolution/415464/
- Smidchens, Guntiss. "Singing Revolution; Past and Present." Foreign Policy Research Institute. 12 October 2016. www.fpri.org/article/2016/10/singing-revolution-past-present/
- Taagepera, Rein. "Lithuania, Latvia and Estonia: 100 Years of Similarities and Disparities." International Center for Defense and Security. 16 February 2018. <https://icds.ee/lithuania-latvia-and-estonia-100-years-of-similarities-and-disparities/>
- "The Baltic Way: History." The Baltic Way. <http://www.thebalticway.eu/en/history/>
- Zunes, Stephen. "Estonia's Singing Revolution." International Center on Nonviolent Conflict. April 2009. <https://www.nonviolent-conflict.org/estonias-singing-revolution1991-1986/>

Books

- Lieven, Anatol. *The Baltic Revolution: Estonia, Latvia, Lithuania and the Path to Independence*. New Haven, CT: Yale University Press, 1993. Print.
- Smith, Graham. Ed. *The Baltic States: The National Self-determination of Estonia, Latvia, and Lithuania*. New York: St. Martin's Press, 1994. Print.
- Taagepera, Rein. *Estonia: Return to Independence*. Boulder, CO: Westview Press, 1993. Print.

Videos

- "Estonian Singing Revolution 1988." YouTube. <https://www.youtube.com/>

[watch?v=kh_niwpn_zQ](#)

- "The Singing Revolution: Estonia 1991. History Day Documentary." YouTube. <https://www.youtube.com/watch?v=Re1Lj3dH0fc>
- "The Singing Revolution." Sky Films Incorporated. 2008. Film.

Photo credits

- Timelines. www.ourwaytofreedom.eu
- YouTube. The Singing Revolution 1991.
- Estonianworld.com.
- Stanford University. <http://bookhaven.stanford.edu/2013/05/how-estonia-sang-its-way-to-freedom/>
- The Baltic Chain. Photo: Gunārs Janaitis. <http://www.thebalticway.eu/en/history/>

National Song Festival Grounds, Tallinn¹

The Singing Revolution and Estonia's Non-Violent Independence Movement

Vision and Motivation

In 1869, Estonians gathered in the capital city of Tallinn for a national song festival, or *Laulipudu*. The songs they sang are cherished aspects of Estonian identity, and the festival became an annual tradition. During Soviet rule (1940-1991), Estonians used this song festival to assert their national identity. Soviet censorship formally limited the songs to those praising Marxism and other approved themes, but Estonians occasionally slipped into traditional patriotic songs.

Drawing on this tradition, Estonians in 1988 turned song festivals and concerts

---

1. Photo by Toomas Volmer, 2009.

into a series of national protests against Soviet domination and the Singing Revolution began. Peaceful mass demonstrations featuring the singing of patriotic songs sparked a movement that over the next three years turned the dream of independence into a reality. The movement advanced public debate on independence, spurred the formation of new civic and political organizations, gained the support of the Estonian Communist leadership, and eventually led to independence in 1991.

Leadership

At first, Estonians were divided between achieving autonomy within the Soviet Union and working towards complete independence. But they were united in seeking freedom of expression, exposing Soviet falsification of the history of the occupation and getting out from under Soviet cultural, political and economic control.

Three groups played major roles in propelling the independence movement forward. The Estonian Heritage Society (EHS) appeared first, founded in 1987. Their strategy was to educate Estonians about the country's history to build support for freedom and self-governance. Their goal was complete independence, which was unimaginable to most Estonians at the time. Next, the centrist Popular Front of Estonia (PFE), was created in April 1988 by a former government planning minister. The PFE initially proposed autonomy within a loose Soviet confederation, but later shifted support to independence through gradual reforms. Lastly, in August 1988 the Estonian National Independence Party (ENIP) was organized by former political prisoners, human rights activists, intellectuals and independent youth groups. ENIP demanded full independence from the Soviet Union and wanted to

restore the post-World War I Republic of Estonia.

All of these groups were committed to non-violence and frequently collaborated with each other in organizing rallies. However, tension between the organizations flared as some claimed collaboration with the Communist government was betrayal and centrists feared moving too aggressively towards independence would provoke a Soviet crackdown. The PFE was the standard bearer for moderate, negotiated reform from within, which was the position supported by the majority of Estonians.

In response to the Singing Revolution, some ethnic Russians living in Estonia formed anti-independence organizations ranging from moderate to extreme. The political struggle remained non-violent, despite provocations. The climax came in May 1990, when ethnic Russian protesters stormed the Estonian parliament after it adopted measures favoring independence. In response, thousands of Estonian citizens rushed to the site and a tense standoff ensued. Potential violence was defused, however, when the Estonian crowd opened a path for the Russian protesters to leave peacefully.

Civic Environment

Estonians were repressed by Soviet occupation. In the early years, thousands of Estonians disappeared, either killed or deported to slave labor camps. A policy of "Russification" brought thousands of Russians to settle in the country, decreasing the percentage of native Estonians. False depictions of history glorified the circumstances of Soviet annexation. All expressions of Estonian identity were banned and Russian became the official state language. During the 1970s, dissenters were arrested at the first sign of protest.

The situation began to change in 1980-81. Influenced by the success of Lech

Walesa and the Polish solidarity movement, protesters began to organize. An underground movement circulated leaflets calling for a “silent half-hour” from 10:00 to 10:30 A.M. in workplaces on the first day of each month. They demanded that the Soviets withdraw from Afghanistan, release political prisoners and respect human rights. Participation was limited and dissent soon faded. Meanwhile, economic growth was grinding to a halt, the war in Afghanistan took a toll on Estonian conscripts and thousands of Estonians were forcibly sent to clean up the nuclear disaster in Chernobyl, Ukraine. In an unprecedented burst of media openness, a youth-led publication reported on the horrific conditions of men shoveling radioactive dirt in Chernobyl with no protective clothing. Popular discontent was growing, but fear of repression remained.

A few years later, however, the new soviet leader Mikhail Gorbachev introduced policies of *glasnost* (more open, consultative government) and *perestroika* (restructuring). This inspired some Estonians to test the waters of dissent. Two developments in particular set the stage for the Singing Revolution and the independence movement at large. First, widespread non-violent protests against the environmental devastation caused by Soviet strip mining took place in 1987. Soviet officials did not crack down and the activists succeeded in putting a stop to the mining. Later that summer, dissidents organized a peaceful demonstration in Tallinn's Hirve Park and proclaimed Estonia's right to self-determination. The organizers received permission from city hall to hold this demonstration. The Hirve Park protest was the first time Estonians spoke out against Soviet occupation without reprisals. In the aftermath, numerous organizations formed to promote causes related to freedom and sovereignty. Estonians began to realize the commonality of

their grievances and their power to enact change together. Their mentality changed from, “It cannot be done” to, “We’ll do it anyway.”²

Performers at the Estonian National Song Festival, Tallinn³

Message and Audience

Between the spring and fall of 1988 a series of mass demonstrations took place at song festivals and rock concerts. During a festival in Tartu in May 1988 tens of thousands of people linked hands, sang patriotic songs and waved banners. In a creative solution to the Soviet ban on displaying the Estonian flag, protesters waved separate banners of blue, black and white to visually represent the flag. At the traditional Old Town Festival in Tallinn

---

2. Taagepera, Rein *Estonia: Return to Independence*. Westview Press Boulder, CO. 1993 p124-126.

3. <http://bookhaven.stanford.edu/2013/05/how-estonia-sang-its-way-to-freedom/>

in June, 100,000 participants spontaneously started singing patriotic songs until dawn, waving the colors of the Estonian flag. Authorities put a stop to the festival after five nights, but participants walked to another site and kept singing. This event prompted the artist and activist Heinz Valk to coin the term “The Singing Revolution.”

The Popular Front of Estonia (PFE) soon thereafter organized a demonstration called “The Song of Estonia 1988,” which drew an estimated 300,000 people (20% of the country's population). The size of the crowd and polling throughout this period showed that most Estonians supported independence but preferred to achieve it through PFE's method - gradual reforms rather than a radical break.⁴ At first this may have been due to fears of a Soviet military crackdown, but popular opinion generally supported moderate groups over the next three years even as fears of Soviet reprisal decreased.

The Singing Revolution provoked the most rapid political change in recent Estonian history.⁵ The movement impacted public opinion, the Estonian Communist leadership, and even the Soviet regime itself. During the summer of 1988 over 800,000 Estonians signed petitions declaring Soviet rule illegal and proclaiming themselves citizens of the Republic of Estonia. This led to a privately organized nationwide election of representatives to a “Congress of Estonia” which for a time existed alongside the Estonian government's Supreme Soviet. Estonians had witnessed the power of peaceful protest. As one participant observed, “If 20,000 people start to sing, you just cannot shut

---

4. Taagepera op, cit. p.195.

5. Taagepera op.cit. p.144

them up, it's impossible.”⁶

In response to the unrest, Gorbachev - who envisioned reforms that would keep Estonia within the USSR but with greater autonomy - replaced the hardline Russian head of the Estonian Communist Party (CPE) with a native Estonian who supported the Popular Front's reform platform. Shortly thereafter, the entire CPE leadership endorsed the goal of extensive autonomy from the Soviet Union and the Estonian government issued a formal national sovereignty declaration (carefully stopping short, however, of proclaiming the country's independence). Simultaneously, Estonians witnessed successful declarations of independence in Soviet bloc countries. Popular support for independence snowballed. By 1989, most centrists favored independence rather than autonomy. By 1990, even Estonia's Communist Party embraced the goal of independence.

The Endgame

In the first part of 1991, the Kremlin ramped up efforts to topple independence movements in Estonia and the other Baltic states as Western nations were distracted by Iraq's invasion of Kuwait. Special Soviet troops carried out provocations such as desecrating Estonian cemeteries for war dead and seizing buildings in the capital cities of Lithuania and Latvia. The idea was to create ethnic disturbances that would give Gorbachev a pretext to re-introduce direct rule over all three countries. The plan failed. Popular protests erupted in each country and abroad. In the face of failure, Gorbachev backpedaled and distanced himself from the aggression. Soon after these

---

6. National Public Radio. Estonia's Singing Revolution. De. 11, 2007 <https://www.npr.org/templates/transcript/transcript.php?storyId=17129098>

events, the Estonian Supreme Soviet (now called the Supreme Council) held an independence referendum in which 64% voted for “restoration of the independence of the Republic of Estonia.”⁷ During the summer of 1991, the Estonian government ceased attempts of independence talks with the Kremlin as Gorbachev concentrated on trying to craft a new treaty to preserve the Soviet Union. As political scientist Rein Taagepera observed, Estonia was then caught in a twilight zone, with neither independence nor autonomy stemming from the revised Union treaty.⁸

Then, in August of 1991, the situation changed dramatically. Gorbachev was removed in a coup by Communist hardliners and Soviet tanks rolled into Tallinn. Estonian police and citizens mounted barricades and surrounded the capital's primary broadcasting tower to protect the ability to send out accurate information. The Estonian Supreme Council invited all factions of the independence movement to a special meeting where they formally declared Estonia's independence. The next day, when Soviet troops broke through the protesters guarding the TV tower, two Estonian policemen threatened to fill the tower with lethal gas. As the Soviet soldiers debated what to do, the head of the Russian Federation government, Boris Yeltsin, declared that Russia was seceding from the USSR, and Soviet troops were ordered to leave the broadcasting tower. As the Soviet Union fell apart, Estonians finally gained their independence.

---

7. Taagepera *op. cit.* p 192-195

8. *Ibid.* p. 200.

Learn More

News and Analysis

- Battiatia, Mary. "Estonians Let Freedom Sing." The Washington Post. 9 September 1991. https://www.washingtonpost.com/archive/politics/1991/09/09/estonians-let-freedom-sing/0f3b8030-24c0-4870-a0b7-6f257ea2aed0/?utm_term=.1bcb6b9a9e4a
- "Estonians Campaign for Independence (the Singing Revolution), 1987-1991." Global Nonviolent Action Data Base. 14 August 2011. <https://nvdatabase.swarthmore.edu/content/estonians-campaign-independence-singing-revolution-1987-1991>
- "Estonia's Singing Revolution. National Public Radio." 11 December 2007 <https://www.npr.org/templates/transcript/transcript.php?storyId=17129098>
- Schwab, Katherine. "A Country Created Through Music." The Atlantic. 12 November 2015. www.theatlantic.com/international/archive/2015/11/estonia-music-singing-revolution/415464/
- Smidchens, Guntiss. "Singing Revolution; Past and Present." Foreign Policy Research Institute. 12 October 2016. www.fpri.org/article/2016/10/singing-revolution-past-present/
- Taagepera, Rein. "Lithuania, Latvia and Estonia: 100 Years of Similarities and Disparities." International Center for Defense and Security. 16 February 2018. <https://icds.ce/lithuania-latvia-and-estonia-100-years-of-similarities-and-disparities/>
- "The Baltic Way: History." The Baltic Way. <http://www.thebalticway.eu/en/history/>
- Zunes, Stephen. "Estonia's Singing Revolution." International Center on Nonviolent Conflict. April 2009. <https://www.nonviolent-conflict.org/estonias-singing-revolution-1986-1991/>

Books

- Lieven, Anatol. *The Baltic Revolution: Estonia, Latvia, Lithuania and the Path to Independence*. New Haven, CT: Yale University Press, 1993. Print.
- Smith, Graham. Ed. *The Baltic States: The National Self-determination of Estonia, Latvia, and Lithuania*. New York: St. Martin's Press, 1994. Print.
- Taagepera, Rein. *Estonia: Return to Independence*. Boulder, CO: Westview Press, 1993. Print.

Videos

- "Estonian Singing Revolution 1988." YouTube. https://www.youtube.com/watch?v=kh_niwpm_zQ
- "The Singing Revolution: Estonia 1991. History Day Documentary." YouTube. <https://www.youtube.com/watch?v=Re1Lj3dH0fc>
- "The Singing Revolution." Sky Films Incorporated. 2008. Film.

Photo credits

- Timelines. www.ourwaytofreedom.eu
- YouTube. The Singing Revolution 1991
- Estonianworld.com
- Stanford University <http://bookhaven.stanford.edu/2013/05/how-estonia-sang-its-way-to-freedom/>
- The Baltic Chain. Photo: Gunārs Janaitis <http://www.thebalticway.eu/en/history/>